

2. Kunst

2.1. Üldalused

2.1.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli kunstiõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid;
- 2) kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
- 3) analüüsib kunstiteoseid ja visuaalset keskkonda, kasutades põhikoolis omandatud ainealast terminoloogiat, ning põhjendab oma arvamust;
- 4) märkab esemelise keskkonna ja visuaalse meedia esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- 5) õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- 6) seostab omavahel kunsti ning kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut ning mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust.

Põhikooli lõpuks teadvustab kunsti rolli nii oma elus kui ka ühiskonnas ja orienteerub visuaalses keskkonnas.

2.1.2. Õppeaine kirjeldus

Kunstiõppe siht on omandada visuaalne haridus ning arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuv maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist.

Aine õppimise osad on:

- 1) uurimine ja oma ideede arendamine;
- 2) väljendusvahendite loov rakendamine;
- 3) mõtestamine ja refleksioon.

Ülalnimetatud õppimise osad on omavahel orgaaniliselt ja tihedalt põimunud – õpilase loova ning iseseisva mõtlemisoscuse arenemine ja uute teadmiste omandamine kinnistuvad praktilise loovtegevuse kaudu. Oskuste kujunemine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast: kunstiajaloo ja tänapäeva kunsti sidemetest, ruumilise keskkonna disaini ja visuaalkultuuri arengusuundadest. Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega. Kunsti käsitletakse nii omaette väärtussüsteemi kui ka võtmena ümbritseva elu mõtestamiseks, mõistmiseks ja tunnetamiseks.

Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele annavad aluse õppekäigud muuseumidesse ja galeriidesse. Kunstiajaloo näidete valikul lähtutakse üldisematest teemadest ega taotleta

kronoloogilise ülevaate andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ja visuaalsest kultuurist Eestis.

2.1.3 Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest.

Hindamise eesmärk on anda õpilasele motiveerivat tagasisidet. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata.

2.1.4 Füüsiline õpikeskkond

- 1) Kool korraldab valdava osa õpet klassis, kus on 500 lux päevavalgusspektriga valgustus tööpinnal, vesi/kanalisatsioon, reguleeritava kõrgusega molbertid koos joonistusalustega, tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalused ning projektsioonitehnika.
- 2) Kool tagab kooli õppekava järgi kunstitundideks foto- ja videokaamerate, skanneri ja printeri ning internetiühendusega arvutite kasutamise võimaluse. Samuti võimaldab kool vajalikud kunstivahendid ja -materjalid.

2.1.5 Õppetegevus

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) võimaldatakse õppida üksi ja rühmas, kasutades erinevaid õppemeetodeid ning arvestades õpilaste erinevaid õpistiile;
- 3) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad õpilaste huvisid ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- 4) kasutatakse mitmekesisest õpikeskkonda: ateljee, loodus- ja linnakeskkond, muuseumid, näitused, arvutiklass, virtuaalkeskkond jne;
- 5) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid materjale ning töövahendeid;
- 6) seostatakse õppesisu näidetega nii Eesti kui ka maailma kunstist ja rahvakultuurist.

I astmes on oluline mänguline, eksperimenteeriv ja uuriv käsitlus, mis toetab laste spontaanset eneseväljendust ning julgustab märkama ja vaatlema erinevaid nähtusi. Loovtööde ainst ammutatakse nii oma elust, lähiümbrusest kui ka kunstiloost. Teadmised ja tehnilised oskused omandatakse loova tegevuse käigus.

Kunstiteostest rääkimine toetab oma seisukoha, tolerantsuse ning väärtushinnangute kujunemist. Koostöö- ja arutlusoskuste arendamiseks kasutatakse lisaks individuaalsetele töödele rühmatöid.

II astmes tutvutakse teadlikumalt kunsti aluste ja kunstilooga ning luuakse sildu kunstiajaloo ja tänapäeva vahel. Pööratakse rohkem tähelepanu ümbritseva maailma edasiandmisele loomingulistes kunstitöödes. Õpilasi juhitakse ise valikuid tegema (tehnikad, teemade valik jne) ning otsima pildimaterjali, et kasutada seda abivahendi või lähtekohana. Kunstiteoste ja visuaalse kultuuri näidete analüüsimine toetab kriitilise mõtlemise ja ainealase keeleoskuse arenemist.

III astmes omandatakse teoreetilisemal tasemel teadmisi kunsti nii märgilistest (sümbol, allegooria, tsitaat jne) kui ka vormilistest (värv, valgus ja vari, perspektiiv, kompositsioon jne) väljendusvahenditest. Loomingulistes töodes katsetatakse uusi meediume ning väljundeid; seatakse järjest rohkem endale ise ülesandeid; mängitakse vormielementide ja väljendusvahenditega teose isikupära ning sõnumi huvides. Teadlikumalt võetakse eeskujuks kunstiteoseid ja -stiile, analüüsitakse teoseid ning otsitakse visuaalset ja verbaalset infot. Kunsti käsitletakse visuaalse ning sotsiaalse keskkonna osana.

Kunst kui õppeaine on oma olemuselt mittelineaarne, õppesisu punkte käsitletakse õppes omavahel tihedalt põimunult. Nende võimalike kombinatsioonide lõputu arv eeldab õpetaja loovust ja teadlikkust valikute tegemisel.

2.2 Õppesisu ja tegevus ning õpitulemused klasside kaupa

I kooliaste

3. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest ning katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi;
- 2) tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestades kaaslastega; kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi;
- 3) leiab kujutatava kõige iseloomulikumad jooned, valib sobiva kujutusviisi olulisema esiletoomiseks, paneb tähele värvide koosmõju ja pildi kompositsiooni;
- 4) kasutab erinevaid joonistamise, maalimise, pildistamise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid;
- 5) tunneb lähiümbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte, käib kunstimuuseumides ja näitustel ning arutleb kunsti üle, kasutades õpitud ainemõisteid;
- 6) seostab vormi otstarbega ning väärtustab keskkonnateadlikke kasutamise ja loomise põhimõtteid;
- 7) kirjeldab visuaalse kultuuri näiteid, tuleb toime nii reaalses kui ka virtuaalses kultuuri- ja õppekeskkonnades ning teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid.

1. klass

Teema: Erinevad kujutamiseobjektid, erinevad kujutamiseviisid.

- **Õppesisu:** Inimeste, olendite, esemete, nähtuste ja sündmuste kujutamine kujutluse ja fantaasia järgi, oma elamuse edastamine.

- Inimese täisfiguur eestvaates, portree eestvaates.
- Loomad, linnud, okas- ja lehtpuud eri aastaegadel.

Tehisvormid: ehitised, sõidukid.

- **Õpitulemused:** Kujutab inimest (täisfiguuri ja nägu, paigal eestvaates) omal viisil temaatilistes kompositsioonides.

- Valib ümbritsevate objektide (loomad-linnud, taimed, ehitused, sõidukid jne) iseloomulikud jooned ja leiab oma võtmed nende kujutamiseks.

Leiab looduse kunstiteosed (kivide, puude kujud ja asendid jne).

Lõiming: loodusõpetus-looduse kunstiteosed, inimene

Teema: Värv Valgus-vari. Kompositsioon . Perspektiiv

- **Õppesisu:** Meeleolu väljendamine värvidega.

Uute värvitoonide saamine (segamine, katmine).

- Punkt, joon, pind (nende karakter).
- Rütmide loomine pinnal ja ruumis, muster.

Pildi pinna organiseerimine (kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted).

- **Õpitulemused:** Väljendab värvide abil meeleolu ja räägib sellest meeleolust.

- Iseloomustab temaatilistes töödes värvide abil tegevusaega ja -kohta.

- Organiseerib pildi pinda, arvestades paberi suurust ja kuju, kasutades erinevaid paberiformaate.

- Leiab vaadeldavatel piltidel peamised tegelased ja objektid. Tõstab oma töödes peamised tegelased ja objektid esile suuruse, asukoha ja värvi abil.

- Loob kujutatavale sisult ja vormilt sobiva tausta. Rühmitab kompositsiooni elemente.

Lõiming: eesti keel-meeleolu loomine, räägib sellest meeleolust;

Teema: Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitised keskkonnas.

Graafilise kujunduse baasvõtted.

- **Õppesisu:** Kujunduskunst, kunstniku roll esemete kujundamisel.

- Tarbevorm. Igapäevaste tarbeesemete välimus ja otstarve.

- Erinevate ruumide ja keskkondade kirjeldamine (tuba, elamu, korter, suvila, kool, muuseum, kaubanduskeskus, linnaväljak, aed, park...).

Raamatukujundus: kaanekujundus, illustratsioon. Lemmikraamatud.

Õpitulemused: Vaatleb ja kirjeldab loodus- ja tehiskeskkonna visuaalset ilmet.
-Arvestab kujundades ja meisterdades otstarvet, materjali, tehnoloogiat ja välimust ning selgitab oma valikuid.
Võrdleb raamatu teksti ja selle illustratsiooni. Nimetab tuntumaid illustraatoreid, valib oma lemmiku ja põhjendab oma eelistust.

Lõiming: eesti keel- raamatu lugemine ja illustratsioonidest jutustamine, raamatute illustraatorid,

Teema: Vestlused kunstist

Keskkond: loodus, ehituskunst, disain.

Visuaalne kommunikatsioon ja meedia.

Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.

Õppesisu: Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides.

Teose vormistus, pildiraam

Kunstiteoste vaatlus ja analüüs.

- Lähiümbruse skulptuurid, monumendid, arhitektuur).

Mustrid, värvid, rütmid looduses.

Looduse kunstiteosed.

- Animafilmi, mängufilmi, reklaami, muusikavideo, arvutimängu roll erinevate inimeste elus.
Muuseumi, galerii olemus.

Õpitulemused: Tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja liigitab (nimetab õige nimega) järgmised kunstiliigid: arhitektuur, skulptuur, maal.

-Toob näiteid erinevate kunstide (visuaalne kunst, muusika, liikumine, kirjandus) koos esinemisest (raamat, teater, film, reklaam, tegevuskunst jm).

-Elab kaasa kunstides edastatavatele mõtetele ja meeleoludele, austab erinevaid ja isikupäraseid lahendusi.

-Räägib oma loomingust (tegevusest), kasutades lihtsamaid ainealaseid mõisteid.

-Võrdleb oma ja kaaslaste töid, toob esile lahenduste erinevusi.

-Kirjeldab kunstiteoseid ning põhjendab oma eelistusi.

Austab loomingu autorlust ja kunstiteoseid.

Lõiming: eesti keel- jutustab oma loomingulisest tegevusest, kirjeldab nähtud kunstnike teoseid, võrdleb enda ja kaaslaste töid, ajalugu- varasema aja kunstnike looming, loodusõpetus- aastaagade vaheldumine, meedia-film, reklaam, teater
muusika

Teema: Maal

Joonistamine

Trükkimine

Õppesisu: Põhitöövõtted ja -vahendid

- Kattvärvid. Guaššmaali pintslid, värvi paksus, maalimisvõtted, värvikihi paksus paberil jne.
Värvide segamise põhimõtted (heledale tumeda lisamine).

<p>- Kriidi- ja õlipastellidega maalimine (otsa ja küljega, laialihõõrumine). Värvipliiatsiga pinna katmine (õrn ja intensiivne toon, ühtlase pinna saamine). Joonistamine hariliku pliiatsi ja viltpliiatsitega. Erineva tumedusega pinnad. Tempel, jäljend. Templitrükk. Pintsli trükk</p>
<p>-Õpitulemused: Kasutab tehnoloogiliselt õigesti, otstarbekalt ja säästvalt põhilisi materjale: kattevärvide, akvarellide, värvi- ja viltpliiatside, kriidi- ja õlipastellide</p> <p>-Kasutab põhilisi tehnikaid: maalimine, joonistamine, templitrükk, pintsli trükk</p> <p>-Kasutab eesmärgipäraselt erinevaid töövahendeid (joonlaud, valib sobiva pintsli jne) ning sobivaid, ohutuid töövõtteid .</p> <p>-Loob erinevate vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid (ka looduses).</p> <p>-Hoiab oma töökoha korras</p>
<p>Lõiming: loodusõpetus- kasutab looduslike vahendeid trükkimiseks, pinnamustreid looduses (jäällilled aknal, kivid, liiv jne), tehnoloogiaõpetus- lõikamine, liimimine ;</p>

2. klass

Teema: Erinevad kujutamise objektid, erinevad kujutamise viisid.

<p>- Õppesisu: Esemete ja olendite iseloomulike tunnuste vaatlemine ja omal viisil kujutamine (loovtöodes).</p> <p>- Tegevuses inimene külgvaates (kõndimas, jooksmas jne). Portree.</p> <p>- Loomad, linnud, putukad, taimed, maapind.</p> <p>- Ilmastikunähtused (vikerkaar, aastaajad).</p> <p>Erinevad ehitised (maja, loss, sild jne), masinad.</p>
<p>-Õpitulemused: Kujutab inimest (täisfiguuri külgvaates liikumises, nägu-portree) omal viisil temaatilistes kompositsioonides.</p> <p>-Valib ümbritsevate objektide (loomad-linnud, taimed, kivid, ehitised, sõidukid jne) iseloomulikud jooned ja leiab oma võtmed nende kujutamiseks.</p> <p>Leiab looduse kunstiteosed (kivide, puude kujud ja asendid jne).</p>
<p>Lõiming: loodusõpetus- inimene, loomad, linnud, taimed, kivid, ilmastikunähtused</p>

Teema: Kompositsioon

Värv

Valgus-vari

Perspektiiv

<p>- Õppesisu: Kontuur ja pinnamuster.</p> <p>- Pildi ülesehitus e kompositsioon. Pildipind, objektid ja taust (foon). Korrapärane rütm, ribaornament.</p> <p>- Põhivärvid ja nende segamisel saadavad II astme värvid. <i>/Helestamine ja tumestamine/.</i></p> <p>Suuruse näiline vähenemine kauguses. Silmapiir.</p>
<p>-Õpitulemused: Organiseerib pildi pinda, arvestades paberi suurust ja kuju, kasutades erinevaid paberiformaate.</p> <p>-Leiab vaadeldavatel piltidel peamised tegelased ja objektid. Tõstab oma töödes peamised tegelased ja objektid esile suuruse, asukoha ja värvi abil.</p>

<p>-Loob kujutatavale sisult ja vormilt sobiva tausta. Eristab korrapärasest ja vaba rütmi ümbritsevas keskkonnas ja kunstis. Rühmitab kompositsiooni elemente.</p> <p>-Väljendab värvide abil meeleolu ja räägib sellest meeleolust.</p> <p>-Iseloomustab temaatilistes töodes värvide abil tegevusaega ja -kohta.</p> <p>-Segab põhivärvide II astme värvid ja põhjendab sellele toetudes põhivärvide mõistet. Segab valge ja musta abil värvide heledamad ja tumedamad astmed.</p> <p>-Väljendab kujutatava suuruse muutmise abil selle paiknemist pildiruumis ees- ja tagapool.</p> <p>Lõiming: loodusõpetus</p>

Teema: Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitis keskkonnas.
Graafilise kujunduse baasvõtted.

<p>- Õppesisu: Eri funktsiooniga ruumide ja keskkondade iseloomulikud sisustus- ja kujunduselemendid.</p> <p>- Erinevad trükised igapäevaelus (raamatud, ajakirjandus, trükireklaam, plakatid, sildid, pakendid, kaardid), märgatavus, eelistused. Kiri: tekst ja pealkiri, kujundatud suur algustäht.</p>
<p>- Õpitulemused: Vaatleb ja kirjeldab loodus- ja tehiskeskonna visuaalset ilmet.</p> <p>-Arvestab kujundades ja meisterdades otstarvet, materjali, tehnoloogiat ja valimust ning selgitab oma valikuid. Võrdleb raamatu teksti ja selle illustratsiooni. Nimetab tuntumaid illustraatoreid, valib oma lemmiku ja põhjendab oma eelistust</p>
<p>Lõiming: eesti keel- tekst ja pealkiri, suur algustäht, illustraatorid Meedia-ajakirjandus, trükireklaam, plakatid jne</p>

Teema: Vestlused kunstist

Keskkond: loodus, ehituskunst, disain.

Visuaalne kommunikatsioon ja meedia.

Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.

<p>- Õppesisu: Rahvakunst (rahvariided, mustrid, tarbeesemed jne).</p> <p>- Teoste eksponeerimisviise. Foto kui kunst, tarbefoto. Tuttavad teemad, tehnikad ja töövõtted kunstnike töödes. Linnaruumi (tänav, park, kaubanduskeskus jne) funktsionaalsed kujunduselemendid (ootepaviljonid, pingid, prügikastid, laternapostid jne)</p> <p>- Kunst argikeskkonnas, meediakanalites. Erinevate kunstide (visuaalkunst, muusika, kirjandus, tants) koos esinemine (ooper, ballett, raamat, animafilm, muusikavideo, arvutimäng, reklaam).</p>
<p>- Õpitulemused: Tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja liigitab (nimetab õige nimega) järgmised kunstiiligid: arhitektuur, skulptuur, maal.</p> <p>-Toob näiteid erinevate kunstide (visuaalne kunst, muusika, liikumine, kirjandus) koos esinemisest (raamat, teater, film, reklaam, tegevuskunst jm).</p> <p>-Elab kaasa kunstides edastatavatele mõtetele ja meeleoludele, austab erinevaid ja</p>

isikupärased lahendusi.

- Räägib oma loomingust (tegevusest), kasutades lihtsamaid ainealaseid mõisteid.
  - Võrdleb oma ja kaaslaste töid, toob esile lahenduste erinevusi.
  - Kirjeldab kunstiteoseid ning põhjendab oma eelistusi.
  - Jagab oma muljeid rahvuskultuuri teemal, on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes.
- Austab loomingu autorlust ja kunstiteoseid.

Lõiming: ajalugu- rahvuskultuur
meedia- teater, film, reklaam, video

Teema: Maal

Joonistamine

Trükkimine Pildistamine

Digitehnikad

- **Õppesisu:** Maalimine spontaanselt ja läbimõeldult. Dekoratiivse ja maalilise pinna loomine. Maali pinnal värvide segamine.

- Akvarellidega maalimine; akvarellipintsel, sulatamine.

Pastellide, värvi- ja viltpliiatsitega maalilise pinna saamine, värvide segamine (eri värvid üksteise peal, liigutusmehaanika).

Erineva karakteriga jooned. Joontega pinnamustrite loomine.

Naturaaltrükk (puulehed vms).

Monotüüpia.

Fotograafia, kaader. Motiivi valimine. Foto argielus, fotokunst. Pildiseeria

- **Õpitulemused:** Kasutab tehnoloogiliselt õigesti, otstarbekalt ja säästvalt põhilisi materjale: kattevärvid, akvarellid, värvi- ja viltpliiatsid, kriidi- ja õlipastellid.

-Kasutab põhilisi tehnikaid: maalimine, joonistamine, naturaaltrükk

-Kasutab eesmärgipäraselt erinevaid töövahendeid (käärid, joonlaud, valib sobiva pintsi jne) ning sobivaid, ohutuid töövõtteid (lõikamisel, värvimisel jne).

-Loob erinevate vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid (ka looduses).

-Kogub ja kasutab looduslikku materjali loodust säästvalt.

Hoiab oma töökoha korras.

Lõiming: tehnoloogiaõpetus- erinevad materjalid, lõikamine
matemaatika- mõõtmine

Loodusõpetus-looduslik materjal

3. klass

Teema: Erinevad kujutamiseobjektid, erinevad kujutamiseviisid.

- **Õppesisu:** Elusolendite kujutamine iseloomulikus asendis, paigal ja liikumises (temaatilistes töödes).

- Loomad, linnud, putukad. Taimeosad (vars, oksad, võra, lehed jne), loodus eri aastaegadel. Objektide omavahelised suurusuhted. Linn, maastik.

- **Õpitulemused:** Kujutab inimest (täisfiguuri ja nägu, paigal ja liikumises) omal viisil temaatilistes kompositsioonides.

-Valib ümbritsevate objektide (loomad-linnud, taimed, kivid, ehitused, sõidukid jne)

iseloomulikud jooned ja leiab oma võtted nende kujutamiseks.
Leiab looduse kunstiteosed (peegeldus, kivide, puude kujud ja asendid jne). Loob looduse materjalidest uue tähendusega objekte

Lõiming: loodusõpetus-inimene, loomad-linnud, putukad, taimed, kivid,

Teema: Kompositsioon

Värv Valgus-vari

Perspektiiv

Õppesisu: Vaba rütm, pildielementide rühmitamine

- Värvide koosmõju.
- /Soojad ja külmad värvid/
- /värviring/

Värvivarjundid looduses, värvid tehiskeskkonnas.

Suuruse näiline vähenemine kauguses. Silmapiir.

Õpitulemused: Organiseerib pildi pinda, arvestades paberi suurust ja kuju, kasutades erinevaid paberiformaate.

-Leiab vaadeldavatel pildidel peamised tegelased ja objektid. Tõstab oma töödes peamised tegelased ja objektid esile suuruse, asukoha ja värvi abil.

-Loob kujutatavale sisult ja vormilt sobiva tausta.

-Eristab korrapärast ja vaba rütmi ümbritsevas keskkonnas ja kunstis. Rühmitab kompositsiooni elemente.

- Väljendab värvide abil meeleolu ja räägib sellest meeleolust.

-Iseloomustab temaatilistes töödes värvide abil tegevusaega ja -kohta.

-Segab põhivärvide II astme värvid ja põhjendab sellele toetudes põhivärvide mõistet.

Segab valge ja musta abil värvide heledamad ja tumedamad astmed

-Väljendab kujutatava suuruse muutmise abil selle paiknemist pildiruumis ees- ja tagapool.

-Väljendab osalise kattumise abil esemete paiknemist pildil üksteise suhtes ees- ja tagapool.

Lõiming: psühholoogia, keskkond

Teema: Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitis keskkonnas.

Graafilise kujunduse baasvõtted.

Õppesisu: Loodus- ja tehiskeskkonna visuaalse ilme seos inimtegevusega (inimene kui looja ja kasutaja).

- Erineva funktsiooniga hooned ja ehitised (lähiümbruses).

- Teksti kujundamine. Arvutikiri.

Kujundamine teatris: lavakujundus, dekoratsioon, kostüüm, grimm jne.

Õpitulemused: Vaatleb ja kirjeldab loodus- ja tehiskeskkonna visuaalset ilmet.

-Arvestab kujundades ja meisterdades otstarvet, materjali, tehnoloogiat ja välimust ning selgitab oma valikuid.

Võrdleb raamatu teksti ja selle illustratsiooni. Nimetab tuntumaid illustraatoreid, valib oma lemmiku ja põhjendab oma eelistust.

Lõiming: eesti keel-raamatu tekstid, illustraatorid

Loodusõpetus- vaatleb ja kirjeldab loodus-ja tehiskeskkonda

Teema: Vestlused kunstist

Keskkond: loodus, ehituskunst, disain.

Visuaalne kommunikatsioon ja meedia.

Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.

Õppesisu: Kunstiliigid: arhitektuur, skulptuur, maal, graafika.

- Arvuti kui vahend teose tegemiseks v esitamiseks.

Maakunst. Lume-, tule-, valgusteosed.

Kesksed objektid, pildielementide paigutus, värvivalik.

Erinevad hooned ja ehitised: erinev funktsioon (kool, kirik, sild, mast jne), vanus, materjalid, huvitavad detailid).

Sildid ja märgid.

- Reklaamide, ajakirjanduse, veebilehtede mõju, märgatud elemente.

- Eeskujud, iidolid, moed, nende kohta info saamise kanalid. Ühine ja isiklik maitse.

Kunstiportaalid, virtuaalsed galeriid.

Õpitulemused: Tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja liigitab (nimetab õige nimega) järgmised kunstiliigid: arhitektuur, skulptuur, maal.

-Toob näiteid erinevate kunstide (visuaalne kunst, muusika, liikumine, kirjandus) koos esinemisest (raamat, teater, film, reklaam, tegevuskunst jm).

-Elab kaasa kunstides edastatavatele mõtetele ja meeleoludele, austab erinevaid ja isikupäraseid lahendusi.

-Räägib oma loomingust (tegevusest), kasutades lihtsamaid ainealaseid mõisteid.

-Võrdleb oma ja kaaslaste töid, toob esile lahenduste erinevusi.

-Kirjeldab kunstiteoseid ning põhjendab oma eelistusi.

-Jagab oma muljeid rahvuskultuuri teemal, on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes.

- Austab loomingu autorlust ja kunstiteoseid.

Lõiming: eesti keel- rahvuskultuur, võrdlen enda ja kaaslaste töid, räägib oma töödest, kirjeldab kunstiteoseid, kirjandus

Meedia- visuaalne kunst, teater, film, reklaam

Muusika

Teema: Maal

Joonistamine

Trükkimine Pildistamine

Digitehnikad

- **Õppesisu:** Kattevärvid.

- Akvarellmaal, kihiti maalimine. Akvarelli kombineerimine teiste vahenditega (õlipastelliga alla joonistamine, pinna täiendamine kuival maalides, viltpliiatsitega jne).

- Kriidi ja õlipastellid. Ülemaalimine/-joonistamine.

- Segatehnikad.

Vilt- ja värvipliiatsite kombineerimine.

(võimalust mööda) Erinevaid joonistusvahendeid (süsi, tušš, arvutiprogrammid...)

Paljundusgraafika, klišee, tõmmis. Papitrükk, materjalitrükk.

Pildi skaneerimine (digitaliseerimine), arvutis täiendamine.

-Õpitulemused: Kasutab tehnoloogiliselt õigesti, otstarbekalt ja säästvalt põhilisi materjale: kattevärvid, akvarellid, värvi- ja viltpliiatsid, kriidi- ja õlipastellid, paber, papp.

-Kasutab põhilisi tehnikaid: maalimine, joonistamine, trükkimine (nt templi-, materjali-, papitrükk jne).

-Kasutab eesmärgipäraselt erinevaid töövahendeid (käärid, joonlaud, valib sobiva pintsli jne) ning sobivaid, ohutuid töövõtteid (lõikamisel, liimimisel, värvimisel jne).

-Loob erinevate vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid (ka looduses).

-Kogub ja kasutab looduslikku materjali loodust säästvalt.

Hoiab oma töökoha korras.

Lõiming: arvutiõpetus-pildi skaneerimine, arvutis täiendamine
Tehnoloogiaõpetus-lõikamine, liimimine,
Matemaatika-mõõtmise
Loodusõpetus- looduses olevad pinnamustrid, loodusliku materjali kasutamine

II kooliaste

6. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab;
- 2) kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi;
- 3) rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, video, digitaalgraafika, animatsioon jne);
- 4) analüüsib nüüdiskunsti teoseid, märkab erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga ning on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes;
- 5) mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust;
- 6) mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- 7) leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid;
- 8) märkab sõnumeid, analüüsides meediat ja reklaami; arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas. Tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas.

4. klass

Teema: Erinevad kujutamiseobjektid, erinevad kujutamiseviisid.

-Õppesisu: Inimese kujutamine tegevuses, erinevas elu- ja töökeskkonnas.
Objektide kujutamine vaatluse, võrdlemise ja mälu põhjal, endale oluliste visuaalsete tunnuste järgi.

-Õpitulemused: Hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid.

-Arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel.

-Kujutab veenvalt inimest erinevas asendis ja tegevuses.

-Leiab vaatluse ja võrdluse teel inimese vanust, rassi, rahvust, erinevaid ameteid kõige enam iseloomustavad tunnused (keskkond, riietus, töövahendid) ja kasutab neid temaatilistes kompositsioonides.

-Kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte, arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes.

Lõiming: loodusõpetus-inimene, matemaatika-mõõtmise, suurussuhted,

Teema: Kompositsioon

Värv. Valgus-vari

Perspektiiv

-**Õppesisu:** Kompositsiooni elemendid (punkt, joon, pind, värv, vorm jne).

-Kompositsiooni tasakaal, tervik.

Pildi dominant.

-Ühe värvi erinevad varjundid (nt kollakas-, sinakas-, pruunikasroheline); nimetamise võimalusi (taevasinine, sidrunkollane jne).

Valguse ja värvide muutumine looduses päeva/aasta jooksul.

Plaanilisus pildi pinnal.

-**Õpitulemused:** Saavutab kompositsiooni tasakaalu, terviku.

-Leiab pildis peamise (dominandi), rõhutab seda teadlikult oma töödes.

-Katsetab eeltööna erinevaid kompositsioonilisi lahendusi.

-Eristab sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme ja kompositsioone.

-Eristab piiratud ja piiramata pinda, leiab neid ümbritsevast keskkonnast. Loob võrgustiku abil piiramata pindu.

-Segab ja kasutab maalimisel iga värvi suurt hulka erinevaid toone. Moodustab varjundit kirjeldavaid värvinimetusi tuntud asjade kaudu.

-Saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel.

-Kasutab maalimisel piiratud värvivalikut

Kirjeldab pildi koloriiti, eristab sooja ja külma koloriiti.

-Eristab pildil esi-, kesk- ja tagaplaani, kasutab seda teadlikult oma teoses.

Lõiming: loodusõpetus-valguse ja värvide muutumine looduses päeva/aasta jooksul, erinevad värvivarjundid looduses

Teema: Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitised keskkonnas.

Graafilise kujunduse baasvõtted.

-**Õppesisu:** Ruumi kujunduse seos otstarbega (oma tuba, klass, mänguväljak jt).

Tarbekunsti liigid (keraamika, klaasikunst, nahakunst, ehtekunst).

-**Õpitulemused:** Kirjeldab keskkonna ja/või ruumi kujundust esteetilisuse ja praktilisuse seisukohast.

-Selgitab inimese tegevuse osa ja vastutust keskkonna esteetilisuses ilmes.

Leiab rahvakunsti esemetelt iseloomulikud motiivid, kasutab neid loovalt esemete ja ornamendi kujundamisel.

Lõiming:

eesti keel-rahvakunst, tehnoloogiaõpetus-rahvakunsti motiivid

Teema: Vestlused kunstist

Keskkond: loodus, ehituskunst, disain.

Visuaalne kommunikatsioon ja meedia.

Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.

Õppesisu: Eesti rahvakunst ja ehituskultuur. Linna- ja taluarhitektuur.

-Virtuaalne kunst.

-Tegevuskunst.

Idee esitamine joonise v maketina.

Kujundusvõtteid arvutimängus, filmis, reklaamis jne.

Mõisted: Visand, kavand. Molbert. Portfoolio.

Õpitulemused: Iseloomustab kunstiliike (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, disain) ja nende väljendusvahendeid (punkt, joon, pind, värv, vorm jne).

-Eristab maalikunsti žanre (portree, maastik, natüürmort).

-Toob kunsteost kirjeldades esile nii sisulisi kui vormilisi elemente.

-Kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas.

-Väärtustab oma(rahvus)kultuuri kõrval kohalikku (elukoha) kultuuri. Hindab erinevusi rahvuskultuurides kui väärtusi.

-Suhtub mõistvalt ja kriitiliselt enda ja teiste töodesse ning ümbritsevasse kunsti (sh massimeedia, kommertskunst).

-Nimetab muuseumide ja galeriide funktsioone, oskab neis käituda.

-Jälgib, et oma tegevusega ei kahjusta kultuuriväärtusi ja autori õigusi.

Lõiming: ajalugu-rahvakunst, arhitektuur, meedia-film, reklaam, arvutiõpetus-kujundusvõtted arvutimängus

Teema: Maal Joonistamine

Trükkimine.

Pildistamine Digitehnikad

- **Õppesisu:** Maalimine kattevärvide ja akvarellidega. Tööd kriidi- ja õlipastellidega, värvi- ja viltpliiatsitega.

Akvarellitehnikad: kihiti märjalt märga maalimine, pinnaefektide loomine.

- Joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliiatsiga. Faktuurid.

- Grafiitpliiatsite tähistused.

Arvuti joonistusprogramme. Raster- ja vektorgraafika eripärad ja võimalused

Graafikatehnikad: kõrgtrükk (nt papi-, materjali-, linoaltrükk) ja lametrükk (mono- ja diatüüpia).

- Foto. Sama objekti pildistamine (eri vaatenurgast, eri kella- v aastaajal).

- Olulisemad pilditötlusvõtted.

Video, digitaalgraafika ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted.

-**Õpitulemused:** Kasutab paindlikult, ka omavahel kombineeritult, erinevaid tehnikaid ja materjale. Loob erinevaid tekstuure ja faktuure.

-Eristab mahulist vormi (ümarplastika, reljeef) tasapinnalisest vormist.

-Selgitab graafika kui trükitehnika olemust.

-Kavandab lähtuvalt materjali, tehnika ja/või tehnoloogia eripärast.

-Kasutab tehnilisi abivahendeid (joonlaud, sirkel, trükipress, fotoaparaat, arvuti jne) vastavalt vajadusele ja võimalustele.

-Kasutab loovalt jääkmaterjale, kogub paberi jäägid ümbertöötlemiseks.

Töö lõpetamise järel korrastab töökoha.

Lõiming: arvutiõpetus-arvuti joonistusprogrammid, fotode töötlus, fotograafia-pildistamine, meedia- video, animatsioon

III kooliaste

Põhikooli lõpetaja:

- 1) tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid;
- 2) kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;
- 3) tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel;
- 4) analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilisest vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
- 5) kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;
- 6) teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 7) mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis.

Ainekava ülevaade 5.-9. klassini

	5. KLASS	6. KLASS	7. KLASS	8. KLASS	9. KLASS
SISUKÜSIMUSED (jutustus, teose, mõte)					
Lugude, sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid läbi aegade.	Piltjutustustes (koomiks, film, fotoseeria, reklaam), plaanide vaheldus, meeolelu ja pinevuse loomine	Kunstiteose teema ja pealkiri.	Värvisümbolika Tuntumad sümbolid	Tuntud sündmuste kujutamine, kunstniku vaatenurk. Sümbolite tähenduse muutumine (nt vikerkaar, haakrist, viisnurk).	Allegooria ja tsitaat kunstis. Metafoorid reklaamis (omaduste ülekanne teisele nähtusele).
VORMIKÜSIMUSED (kujutamiskiivid, ruum, värv, kompositsioon)					
Erinevad kujutamiskiivid, erinevad kujutamiskiivid	Täisfiguuri ja näo-proportsioonid Esemete kujutamine vaatluse järgi, arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise ja vaataja suhtes.	Inimeste eripära (vanus, rass, rahvus jm) kujutamine lihtsustatult. Liikumise kujutamine, liikumise mulje loomine, animatsiooni põhimõte. Läbilõige, osaline lõige.	Kujutatava vormide lihtsustamine, üldistamine Op-kunst.	Vormide allutamine kindlale stiilile. Vormi deformeerimine karakterisuse huvides.	Realism, abstrahheerimine, abstraksionism. Liikumise kujutamiskiivid, liikumiskiivid (nt futurism, animeerimine).
Kompositsioon	Sümmeetria ja asümmeetria. Erinevate kompositsiooniliste lahenduste mõju.	Piiratud ja piiramata pinnad. Dünaamiline ja staatiline kompositsioon	Kaader ja kadreerimine (ka foto- ja videokunstis) Üldplaan	Kompositsiooniskeemid (kolmnurk, diagonaal, kuldlõige)	Kompositsioonilised elemendid ja teose ülesehitus ruumilises teoses (skulptuur, arhitektuur, disain).

	5. KLASS	6. KLASS	7. KLASS	8. KLASS	9. KLASS
Värv, valgus-vari	Piiratud arvu värvidega maalimine ka monokroomselt	Koloriit (sh soe ja külm), värviharmoniad. Vastandvärvid Varju tekkimine, langev vari (nt varjuteater, siluetid).	Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad ja tasakaal. Pildi värvianalüüs. Erinevad värvinimed	Värv ja värvus. Värviline valgus (värvilise valguse põhivärvid). Varju värv (maalidel, fotodel, looduses). Varjude rütmid, vari komp. elemendina.	Värvide psühhofüsioloogiline mõju (sh külmad-soojad, kerged-rasked värvid). Esemete modelleerimine pinnal valguse ja varjuga.
Perspektiiv	Ruumilisus pildil, pildiruum. Esemete mahulisuse kujutamine, pöördkehad.	Erinev vaatepunkt (konna- ja linnuperspektiiv), rakurs, esemed ees ja taga, ellips	Õhu- ja värvi-perspektiiv. Joon-perspektiiv ühe koondpunktiga Välisruum.	Joon-perspektiiv ühe koondpunktiga Siseruum, esemed ruumis.	Perspektiiv kahe koondpunktiga Maastik, hooned jne.
DISAIN (tarbevormid, graafiline disain, keskkonnad)					
Disain igapäevaelus, trükis, tarbevorm, ruum ja ehitis keskkonnas. Graafilise kujunduse baasvõtted	Traditsioon ja uuenduslikkus disainis	Traditsioon ja uuenduslikkus disainis (tuntud tootemargid, uus vorm, materjal, funktsioonid). Pakend, ümbris (vorm, kiri, värvi-lahendus, seos tootega).	Kujunduse läbiv stiil. Teksti ja pildi koosmõju (plakat, pakend, raamatukaas, veebi-leht jne). Kiri kui kunst, kirjakunst (sh kalligraafia). Märk ja sümbol (logo, piktogramm, peremärk).	Olulisemad arhitektuuri ja disaini näited Eestis. Disain linnaruumis (sh tekstid ja reklaamid). Komplekt, ansambel (nt mööbel, serviis).	Disaini valdkondi: graafiline, keskkonna disain (sh ruumi-, maastikukujundus), tarbekunst, tootedisain, moe-, autodisain jne. Disaini ja arhitektuuri rahvusvahelised suundumused (elustiilid, minimalism, ökostiil)

	5. KLASS	6. KLASS	7. KLASS	8. KLASS	9. KLASS
		Kirja kujundamine (jooniskiri, fantaasiakiri).			
Vormi, otstarbe, materjali ja tehnoloogia seosed ning nende arvestamine kujundamisel.	Elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu (kasutusmugavus, toimivus).	Sama funktsiooniga esemete disaini võrdlus.	Erineva funktsiooniga trükised, nende ül. kujundus. Kirjatüübi (šrifti, fondi) valik vastavalt kontekstile. Kirja-optika.	Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus.	Visuaalse reklaami sihtgrupi arvestamine kujundamisel
KUNSTIMAAILM (kunstiteosed, loomisprotsess, kunstilugu, kunstikeskkonnad)					
Tutvumine kunstipärandi ja tänapäeva kunstiga (ajaloolised ja kaasaegsed kunstitehnikad ja materjalid)	Eesti kunsti tähtteosed.	Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed maailmas.	Erinevate kultuuride kunstiajaloo tundumate teoste näiteid.	Eesti kunsti suurkujud ja teosed.	Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad
Kunstiteos, erinevad vormid, väljundid, esitusviisid.	Installatsioon. Monument, pisiplastika, seinamaal, miniatuur. Vitraaž.	Kunstiteose unikaalsus ja/või paljundatavus (originaal, koopia, reproduktsioon, tiraaž, seeria, võltsing).	Kohaspetsiifiline kunst. Maakunst. Kehakunst. Video-installatsioon.	Traditsioonilised kunstiiliidid ja piiride hajumine. Kõrg- ja populaarkunst. Karikatuur, sarž	Tegevuskunst (<i>happening, performance</i>). Kunsti-sündmuse, tegevuskunsti dokumenteering. Esitluse osi: valgus, ruum, heli, tekst.

	5. KLASS	6. KLASS	7. KLASS	8. KLASS	9. KLASS
Kunstiteoste vaatlus ja analüüs	Teose sisulised ja vormilised elemendid. Värv, vorm, struktuur visuaalse keele väljendusvahenditena	Konkreetne ja abstraktne kunstis. Fragment ja tervik.	Kunstiteose sõnum ja kontekst. Autori seos kujutatava sündmuse, inimese, kunstistiiliga.	Stiil (ajastu ja isiku stiil).	
Keskfond: loodus, ehituskunst, disain	Huvitavad funktsionaalsed ja dekoratiivsed objektid, märgid ja kirjad linnaruumis	Kodukoha ilme kaasajal ja minevikus (fotod ja maalid ajalooliste dokumentidena).			
Visuaalne kommunikatsioon ja meedia. Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad	Filmide, arvutimängude, koomiksitate ja reklaamide pildikeel. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.	Kujundite, märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis	Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile	Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.	Isiklik stiil ja identiteet, selle kajastus riietuses, enda esitluses suhtluskeskkondades jne.
Mõisteid (ainealane baassõnavara)	Täisfiguur, kompositsioon	Läbilõige, osaline lõige, siluett	-Visand, eskiis, skits, etüüd, perspektiiv	Profiil,	
Kunstimälestiste ja autoriõiguste kaitse	Muuseumide ja galeriide funktsioonid (ost-müük, tutvustamine, uurimine, säilitamine, restaureerimine).		Autoriõiguste kaitse probleeme.	Restaureerimine, renoveerimine ja konserveerimine	
TEHNILISED KÜSIMUSED (tehnikad vahendid, tehnoloogia)					
Abivõtted ja vahendid	Töö joonlauaga, mõõtmine	Kavandamine lähtuvalt tehnika võimalustest ja piirangutest	-Visandid kui eeltöö või abivahendid.	Visandid kui eeltöö või abivahendid.	

	5. KLASS	6. KLASS	7. KLASS	8. KLASS	9. KLASS
Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid		Joonistamine erinevatel faktuuridel	- erinevad joonistus- ja maalivahendid ja trükitehnikad - iseseisev oma idee teostamiseks sobivate vahendite ja tehnoloogiate (sh arvuti, videokaamera) ning väljundite (assamblee, installatsioon jne) kasutamine.		
Vormimine Meisterdamine Kollaaž		Erinevate tehnikate ja materjalide paindlik kasutamine (ka omavahel kombineeritult) segatehnikad, Moodulelementidest struktuurid looduslikest ja tehismaterjalidest. Kollaaž. Installatsioon. Erinevaid väljendusvahendeid ja materjale (lumi, liiv, tuli, valgus, vari, valmisesemed jne).	-Skulptuur. Modelleerimine ja konstrueerimine mitmesugustest pehmetest, kalgenduvatest ja tahketest materjalidest (nt savi, papjeemašee, paber, papp, plastid, puit, traat jne). -Kollaaž. -Assamblee. -Installatsioon. -Erinevaid väljendusvahendeid ja materjale (lumi, liiv, tuli, valgus, vari, valmisesemed jne).		
Maal		Maalimine kattevärvide ja akvarellidega. Tööd kriidi- ja õlipastellidega, värvi- ja viltpliiatsitega	-		
Joonistamine		Joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliiatsiga. Faktuurid. Grafiitpliiatsite tähistused. Arvuti joonistusprogramme	Joonistamine söe, tindipliiatsite, viltpliiatsite ja harilikuga		
Trükkimine		-	Paljundusgraafika tutvustamine		
Pildistamine Digitehnika		Olulisemad pilditöötlusvõtted	-Foto protsessi osana, eksperimentide ja valminud mudelite dokumenteerimiseks. -Sama objekti jäädvustamine erinevas kontekstis. Digitaalsed tehnoloogiad (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika).		

	5. KLASS	6. KLASS	7. KLASS	8. KLASS	9. KLASS
KASVATUSLIKUD KÜSIMUSED (töökultuur, hoiakud, väärtused, käitumine)					
Töötamine iseseisvalt ja rühmas	Koostöö tegemine ühise tulemuse nimel, üksteisega arvestamine, kompromisside saavutamine. Kunstitegevuste kaudu oma võimete tundmaõppimine ja arendamine, oma tugevuste ja nõrkuste teadvustamine.		Rühmatöös erinevate rollide täitmine, töö otstarbekas jaotamine rühmas, vastutuse võtmine enda ja ühise töö tulemuse eest. Ajakasutuse planeerimine. Üksteise aitamine, üksteistele töövõtete õpetamine (uued meediad).		
Materjalide, töövahendite ja töökoha otstarbekas ning teisi arvestav kasutamine.	Töökoha otstarbekas organiseerimine ja selle korrashoid. Sobivate ohutute töövõtete kasutamine.				
Turvaline ning keskkonnasäästlik tarbimine	-Loodust säästva tarbimise põhimõtted. -Inimese tegevuse osa keskkonna esteetilises ilmes.				
Väärtused hoiakud	Omakultuuri kõrval kohaliku kultuuri väärtustamine. Rahvuskultuurides erinevuste hindamine väärtustena. Jälgib, et oma tegevusega ei kahjusta kultuuriväärtusi.		Loovtegevuste väärtustamine eneseväljendusvahendina. Maailmakultuuri mitmekesisuse väärtustamine. Autorikaitse reeglite teadvustamine ja arvestamine. Autori vabadus ja vastutus.		
KUJUTAMINE (reaalsus, fantaasia, suhted, oma kogemused ja emotsioonid)					
	Eksperimenteerimine kujutamisevõtete ja -stiilidega. Kunstitehnikate loov kasutamine. Digitaalsete tehnikatega tutvumine ja katsetamine.		Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina. Ideest ja eesmärgist lähtuvalt loovtööde materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine.		

	5. KLASS	6. KLASS	7. KLASS	8. KLASS	9. KLASS
KUJUNDAMINE (disain, sh ruum, keskkond)					
	Visandamine ja kavandamine. Ideede genereerimine, nende edasi arendamine, erinevate sisuliste ja tehniliste võimaluste katsetamine. Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine		Praktiline disainiprotsessi rakendamine probleemi püstitusest lahendi leidmiseni.		
UURIMINE, VAATAMINE, ARUTLEMINE (iseseisev või ka kujutamise- või kujundamisülesandega seotud tegevus nende eel, ajal või järel, ainealane keel)					
Muuseumide, näituste ja kunstisündmus-te külastamine; kunstiteoste vaatamine, analüüsimine ja nende üle arutlemine; ainealase terminoloogia kasutamine.	Sisu ja vormi eristamine analüüsimisel. Fragmendi ja terviku tähele panemine. Peamiste kunstitehnikate ja žanrite eristamine. Kunstniku joonistus- või maalitehnika uurimine originaalteostel. Teose originaali ja selle reproduktsiooni eristamine. Ainealaste mõistete kasutamine. Kunstniku professiooni ning erinevate erialadega tutvumine.		Kunstiteoste analüüs, arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet. Maailmakultuuri mõju uurimine kohalikule kunstile. Teoste erinevate vaatajapoolsete tõlgenduste võrdlemine. Kunstikriitikute arvamuste võrdlemine. Näituse kohta arvamuse avalduse/retsensiooni kirjutamine.		
Ümbritsev keskkond	Oma tegutsemise keskkonnades kujunduse ja selle elementide vaatlemine esteetilisuse, mugavuse, kaasaegsuse vaatenurgast.		-Mitmesuguste looduslike ja tehisobjektide ning keskkondade analüüsimine erinevatest vaatepunktidest. Eri aastakümnetest pärit fotode vaatlemine ajaloo ja kultuuri teemade valguses.		
Visuaalse kultuuri näidete (reklaamide, filmide, arvutimängude jne)	Filmide, arvutimängude, koomiksrite ja reklaamide pildikeele uurimine ja kriitiline võrdlemine.		-Meedias kasutatud visuaalide analüüsimine. Suhtluskeskkonnades inimeste enese esitlemise (portreerimise) võrdlemine.		

	5. KLASS	6. KLASS	7. KLASS	8. KLASS	9. KLASS
kriitiline vaatlemine, arutlemine ja oma arvamuste põhjendamine.					
Info ja abimaterjali otsimine	Pildilise info, näidiste ja eeskujude leidmine ja kasutamine loominguliselt. Kunstnike, kunstiteoste, stiilide kohta ise lisainfo otsimine (andmete leidmine kunstiteose kohta).		Infootsing erinevatest teabeallikatest		
Tööde esitlemine	Oma teoste esitlemine, valikute põhjendamine. Töö teema/mõtte sõnastamine. Teose vormistusvõimaluste mõju uurimine (erinev raam, paspartuu).		-Töö teostamine ja esitlemine, oma teose kontseptsiooni selgitamine, tehtud valikute põhjendamine. -Erinevate eksponeerimisvõimaluste katsetamine (sh valgustuse, heli, ruumi iseärasuste, kontseptuaalsete tekstide kaasamine). Uurimuste ja visualiseeritud esitluste koostamine ja kujundamine.		
LÕIMING					
Ajalugu	Võetakse eeskujude ajaloost, tutvutakse pisteliselt erinevate kunstivooludega, kultuuridega ning nende näidetega.				
Ühiskonnaõpetus	Õpitakse tegema vahet faktil ja arvamusel- reklaami manipuleeriv olemus, kommerts, autoriõigus, vastutus jne. Kodumaa tavad ja pühad.				
Kirjandus	Sõnade mitmetähenduslikkus, lausetest moodustuvad kujutluspildid. Naljad mõistatused, võrdlus, traagiline, koomiline. Arvustuse kirjutamine				
Matemaatika	Geomeetrilised kujundid, sümmeetria, pinnalaotus, loogiline mõtlemine, seoste loomine				
Loodusained	Lähiümbruse uurimine ja vaatlemine, leppemärgid, faktuur, tekstuur				
Füüsika	Optika, valgus ja värvid, peegeldumine, täis- ja poolvari, ekraan jne				
Keemia	Värvide lahustumine				
Käsitöö /tehnoloogia	Disaini ja kujundusprobleemid, leiutamine				
Kehaline kasvatus	Kehatunnetus, tähelepanu, proportsioonid, lihased, miimika jne.				
Muusika	Kujundlik mõtlemine, väljendusvahend, omakultuuri võrdlus kaugemate maade rahvastega				

	5. KLASS	6. KLASS	7. KLASS	8. KLASS	9. KLASS
Informaatika	Tekstide, piltide, videote paigutamine esitlusprogrammidesse, lihtsamate kujundusprogrammide kasutamine (Paint, Photoshop jne.) Vabavara kasutamine kasutamine jne.				